

Richtsnoeren en aanbevelingen

Richtsnoeren en aanbevelingen voor het opstellen van consistente, efficiënte en doeltreffende
beoordeling van interoperabiliteitsregelingen

Datum: 10-06-2013

ESMA/2013/322

Inh

oud

I. Toepassingsgebied	3
II. Doel	3
III. Nalevings- en rapportageverplichtingen	3
IV. Richtsnoeren en aanbevelingen voor het opstellen van consistente, efficiënte en doeltreffende beoordelingen van interoperabiliteitsregelingen	4

I. Toepassingsgebied

Wie?

1. Deze richtsnoeren en aanbevelingen gelden voor alle bevoegde nationale autoriteiten.

Wat?

2. De richtsnoeren en aanbevelingen definiëren wat de bevoegde nationale autoriteiten dienen te analyseren bij de beoordeling van een interoperabiliteitsregeling en op welke aspecten van deze regeling de desbetreffende centrale tegenpartijen (CTP's) hun aandacht moeten richten.
3. De richtsnoeren en aanbevelingen introduceren geen nieuwe vereisten voor CTP's naast de vereisten die zijn vastgelegd in de verordening betreffende de Europese marktinfrastructuur (EMIR) of de desbetreffende technische standaarden. Ze geven echter wel aan op welke wijze aan deze vereisten dient te worden voldaan om solide en stabiele interoperabiliteitsregelingen tot stand te brengen.
4. De richtsnoeren en aanbevelingen besteden met name aandacht aan de risico's die kunnen voortvloeien uit interoperabiliteitsregelingen en zetten uiteen op welke gebieden CTP's zich dienen te richten en welke gebieden de bevoegde nationale autoriteiten dienen te controleren om deze risico's te beperken.

Wanneer?

5. Deze richtsnoeren en aanbevelingen zijn van toepassing vanaf 10-06-2013.

II. Doel

6. Deze richtsnoeren en aanbevelingen beogen verbetering aan te brengen in de striktheid en uniformiteit van normen die worden toegepast bij de beoordeling van interoperabiliteitsregelingen.

III. Nalevings- en rapportageverplichtingen

Status van de richtsnoeren

7. Dit document bevat zowel algemene als gedetailleerde richtsnoeren en aanbevelingen. Beide soorten richtsnoeren en aanbevelingen worden gegeven uit hoofde van artikel 16 van de ESMA-

verordening¹. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de ESMA-verordening moeten bevoegde nationale autoriteiten zich tot het uiterste inspannen om aan de richtsnoeren en aanbevelingen te voldoen.

8. Bevoegde nationale autoriteiten dienen aan de voor hen geldende richtsnoeren en aanbevelingen te voldoen door deze te integreren in hun toezichtpraktijk.

Rapportagevereisten

9. Bevoegde nationale autoriteiten waarvoor deze richtsnoeren en aanbevelingen gelden, moeten ESMA er binnen twee maanden na de datum van publicatie van in kennis stellen of zij aan de richtsnoeren en aanbevelingen voldoen of voornemens zijn deze op te volgen, of, indien dit niet het geval is, wat de redenen van de niet-naleving zijn. Hiertoe maken zij gebruik van het volgende e-mailadres: post-trading@esma.europa.eu. Bevoegde nationale autoriteiten die bij het verstrijken van de termijn niet hebben gereageerd, worden geacht niet te hebben voldaan aan de richtsnoeren en aanbevelingen. Een model voor kennisgevingen is te vinden op de website van ESMA.

IV. Richtsnoeren en aanbevelingen voor het opstellen van consistente, efficiënte en doeltreffende beoordelingen van interoperabiliteitsregelingen

10. Gelet op de eisen die gelden voor CTP's die toetreden tot een interoperabiliteitsregeling als bedoeld in de artikelen 51, 52 en 53 van de verordening, stelt ESMA voor dat bevoegde nationale autoriteiten de beoordeling van een interoperabiliteitsvoorstel overeenkomstig artikel 54 van de verordening uitvoeren op basis van de criteria uit onderstaande richtsnoeren en aanbevelingen.

RICHTSNOER EN AANBEVELING ÉÉN: JURIDISCH RISICO

(Artikel 52, lid 1, onder a) en b) van Verordening (EU) nr. 648/2012)

Algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 1

Een bevoegde nationale autoriteit dient te beoordelen of een interoperabiliteitsregeling in alle relevante rechtsgebieden helder gedefinieerd, transparant, rechtsgeldig en afdwingbaar is en of

¹ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie.

een CTP een kader heeft ontwikkeld om deze factoren regelmatig te beoordelen alvorens toe te treden tot een interoperabiliteitsregeling.

Gedetailleerde richtsnoeren en aanbevelingen

a) Documentatie

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 1 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat de documentatie:

- i. de rechten en verplichtingen van de CTP's uit hoofde van de interoperabiliteitsregeling helder en op bindende wijze vaststelt;
- ii. verenigbaar is met de risicobeheersingsprocessen van de CTP;
- iii. voorziet in een proces voor regelmatige herziening van de documentatie, waardoor de documentatie doelmatig blijft en de verantwoordelijkheden van de CTP's in dat proces definieert;
- iv. voorziet in een proces voor raadpleging van het risicocomité en de clearingleden wanneer het treffen of wijzigen van de interoperabiliteitsregeling waarschijnlijk materiële gevolgen heeft voor de risico's waaraan de CTP wordt blootgesteld, waarbij de clearingleden worden geïnformeerd wanneer het aangaan of wijzigen van de interoperabiliteitsregeling gevolgen kan hebben voor hun activiteiten;
- v. een duidelijke beschrijving geeft van het proces en de personen die verantwoordelijk zijn voor de bewaking en het waarborgen van de werking van de interoperabiliteitsregeling;
- vi. een duidelijke beschrijving geeft van het mechanisme voor de beslechting van geschillen die voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling;
- vii. een duidelijke beschrijving geeft van de voorwaarden en de procedure voor beëindiging van de interoperabiliteitsregeling.

b) Juridische analyse

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 1 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat:

- i. de CTP met een hoge mate van vertrouwen heeft vastgesteld dat de salderingsregelingen tussen de interoperabele CTP's rechtsgeldig en afdwingbaar zijn;
- ii. de CTP met een hoge mate van vertrouwen heeft vastgesteld dat haar regels en procedures inzake het tijdstip van invoering van overboekingsopdrachten in haar systemen en het ogenblik waarop deze opdrachten niet meer kunnen worden herroepen, zijn gedefinieerd in overeenstemming met artikel 52, lid 1, van de verordening;
- iii. de CTP met een hoge mate van vertrouwen heeft vastgesteld in hoeverre er grensoverschrijdende juridische kwesties kunnen voortvloeien uit haar deelname aan de interoperabiliteitsregeling, in het bijzonder met betrekking tot haar procedures in geval van wanbetaling en de afdwingbaarheid van zekerheidsovereenkomsten;
- iv. de CTP met een hoge mate van vertrouwen heeft vastgesteld dat haar procedures voor het beheer van de wanbetaling van de interoperabele CTP rechtsgeldig en afdwingbaar zijn;
- v. de CTP een hoge mate van vertrouwen heeft in de afdwingbaarheid van haar wanbetalingsregels ten aanzien van de interoperabele CTP's en in de uitvoerbaarheid van haar interoperabiliteitsprocedures.

RICHTSNOER EN AANBEVELING TWEE: OPEN EN EERLIJKE TOEGANG

(Artikel 51, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 648/2012)

Algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 2

Een bevoegde nationale autoriteit dient te beoordelen of de interoperabiliteitsregeling niet-discriminerende toegang waarborgt en de toetreding tot een interoperabiliteitsregeling alleen om risicogerelateerde redenen wordt geweigerd of beperkt.

Gedetailleerde richtsnoeren en aanbevelingen

a) Documentatie

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 2 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat de documentatie:

- i. waarin de interoperabiliteitsregeling is vastgelegd, geen bepalingen bevat op basis waarvan het treffen of de toekomstige uitbreiding van de interoperabiliteitsregeling naar andere CTP's om andere dan naar behoren gemotiveerde risicogerelateerde redenen wordt beperkt of belemmerd;
- ii. waarin de interoperabiliteitsregeling is vastgelegd, niet ten onrechte de mogelijkheden voor beëindiging van de interoperabiliteitsregeling beperkt wanneer een van de interoperabele CTP's de beëindiging om naar behoren gemotiveerde risicogerelateerde redenen noodzakelijk acht. In dergelijke omstandigheden moet de CTP die besluit de interoperabiliteitsregeling te beëindigen de bevoegde nationale autoriteit voldoende uitleg geven over de redenen voor beëindiging en moet zij waar nodig de clearingleden, de handelsplatforms die zij bedient, alsook andere interoperabele CTP's van zo veel mogelijk informatie voorzien.

RICHTSNOER EN AANBEVELING DRIE: VASTSTELLING, BEWAKING EN BEHEER VAN RISICO'S

(Artikel 52, lid 1, onder a), b) en c) en artikel 52, lid 2 van Verordening (EU) nr. 648/2012)

Algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 3

Een bevoegde nationale autoriteit dient te beoordelen of een CCP, alvorens toe te treden tot een interoperabiliteitsregeling, een algemeen kader heeft ontwikkeld om op regelmatige basis de mogelijke risico's die voortvloeien uit deze regeling vast te stellen, te bewaken en te beheren.

Gedetailleerde richtsnoeren en aanbevelingen

a) Algemene beleidsmaatregelen, procedures en systemen

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 3 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat:

- i. de interoperabiliteitsregeling niet van invloed is op de naleving door de aan de regeling deelnemende CTP's van de vereisten waaraan zij onderworpen zijn uit hoofde van de verordening en relevante technische normen of soortgelijke verordeningen in derde landen. Elke CTP moet zelfstandig aan deze vereisten voldoen, in het bijzonder met betrekking tot vooraf gefinancierde financiële middelen, waaronder margins;
- ii. de CTP's de nodige informatie over hun activiteiten uitwisselen, waaronder, in voorkomende gevallen, de mogelijke inzet van derde partijen als aanbieders van kritieke diensten, waardoor elke CTP in staat is effectieve periodieke beoordelingen uit te voeren en nieuwe of grotere risico's, onderlinge afhankelijkheden of overloopeffecten die kunnen voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling, vast te stellen, te bewaken en te beperken;
- iii. er, na de beoordeling als bedoeld in punt (ii), een proces is voor de regelmatige herziening van het risicobeheerkader van de CTP;
- iv. er een proces is voor het bereiken van overeenstemming tussen de interoperabele CTP's over wijzigingen in de interoperabiliteitsregeling alsmede voor het beslechten van geschillen;
- v. er een proces is voor:
 - a. het informeren van de interoperabele CTP's over wijzigingen in de regels van de CTP; en
 - b. het bereiken van overeenstemming tussen de interoperabele CTP's over wijzigingen in de regels van één CTP die rechtstreekse gevolgen hebben voor de interoperabiliteitsregeling;
- vi. de CTP bij interoperabiliteitsregelingen waaraan drie of meer CTP's deelnemen, beleidsmaatregelen, procedures en systemen heeft gedefinieerd voor het vaststellen, bewaken, beoordelen en beperken van de risico's die voortvloeien uit de collectieve regelingen, en de rechten en verplichtingen van de diverse interoperabele CTP's;
- vii. de operationele regelingen, verwerkingscapaciteit en risicobeheerregelingen van de CTP voldoende schaalbaar en betrouwbaar zijn met het oog op zowel de huidige en geraamde piekvolumes van activiteiten in het kader van de interoperabele samenwerkingsverbanden als het aantal CTP's dat deelneemt aan de interoperabiliteitsregeling;
- viii. de communicatieregelingen tussen de interoperabele CTP's tijdige, betrouwbare en veilige communicatie waarborgen;
- ix. de procedures van CTP's voor het beheer van wanbetalingen zodanig zijn ontworpen dat ze ervoor zorgen dat het beheer van een wanbetaling van een clearinglid van één CTP geen gevolgen heeft voor de activiteiten van de interoperabele CTP's of deze niet blootstelt aan extra risico's;
- x. de CTP heeft beoordeeld in hoeverre er in het kader van de interoperabiliteitsregeling behoefte is aan specifieke procedures voor het beheer van wanbetalingen;
- xi. de procedure voor de beëindiging van de interoperabiliteitsregeling door een van de interoperabele CTP's helder en transparant is en ertoe leidt dat de beëindiging op een ordelijke wijze plaatsvindt, zodat de interoperabele CTP's niet ten onrechte aan extra risico's worden blootgesteld.

b) Prudentiële vereisten

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 3 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat:

- i. financiële risico's, inclusief bewaarnemingsrisico's, die voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling, even stringent worden vastgesteld, bewaakt, beoordeeld en gelimiteerd als de risicoposities van de CTP op haar clearingleden;
- ii. de CTP beschikt over adequate processen, procedures en risicomodellen, waaronder methodieken voor stresstests, om op adequate wijze te voorspellen welke financiële risicoposities en liquiditeitsbehoeften er voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling;
- iii. de CTP de onderlinge CTP-middelen die nodig zijn om krediet- en liquiditeitsrisico's te dekken die voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling, heeft beoordeeld, verzameld of kan inzetten, ook onder extreme, maar plausibele marktomstandigheden;
- iv. de CTP de risico's heeft vastgesteld die voortvloeien uit de interval tussen onderlinge CTP-verzoeken om bijstorting van margin en de beschikbaarheid van de relevante zekerheden;
- v. het de interoperabele CTP's niet is toegestaan bij te dragen aan elkaars wanbetalingsfondsen of andere financiële middelen als bedoeld in artikel 43 van de verordening.

c) Wanbetaling van een interoperabele CTP

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 3 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen:

- i. dat de potentiële risicoposities van de CTP die voortvloeien uit niet-gedekte kredietverliezen ingeval de bijdragen van een in gebreke blijvende interoperabele CTP volledig zijn opgebruikt;
- ii. dat de mate waarin de overdraagbaarheid van posities van de in gebreke blijvende CTP naar een niet in gebreke blijvende CTP of een wanbetalingsfonds van de interoperabele CTP, die zich bezighoudt met de dekking van de risicoposities die voortvloeien uit financiële instrumenten die worden gecleard via de interoperabiliteitsregeling, zou bijdragen aan vermindering van de onderlinge risicoposities van CTP's;
- iii. dat de clearingleden overeenkomstig artikel 38, lid 2, van de verordening en artikel 10 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 153/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 648/2012 met betrekking tot technische reguleringsnormen inzake vereisten voor centrale tegenpartijen in kennis worden gesteld van de risico's die de interoperabiliteitsregeling met zich meebrengt;
- iv. wat de risico's van de collectieve interoperabiliteitsregeling zijn, wanneer meer dan twee CTP's deelnemen aan een interoperabiliteitsregeling;
- v. welke liquiditeitsbehoeften waarschijnlijk zullen voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling, wanneer bijvoorbeeld niet wordt voldaan aan een onderling CTP-verzoek om bijstorting van margin.

d) Verschillende risicobeheermodellen

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 3 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat:

- i. de CTP een proces heeft voor de regelmatige beoordeling van eventuele verschillen tussen de risicobeheerkaders van de interoperabele CTP's, het vaststellen van risico's die kunnen voortvloeien uit het gebruik van dergelijke verschillende modellen of controles, waaronder beoordeling van de resultaten van stresstests en het testen van wanbetalingsprocedures, en dat zij beschikt over regelingen om deze risico's te beperken;
- ii. interoperabele CTP's na de beoordeling als bedoeld in punt (i) een proces moeten hebben voor herziening van hun risicobeheerkaders en voor het overwegen van mogelijke maatregelen, waaronder verdergaande convergentie van de risicobeheerkaders.

e) Risicoprofiel en lidmaatschapscriteria

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 3 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat:

- i. de CTP het risicoprofiel van elke interoperabele CTP heeft beoordeeld, met inbegrip van alle risico's die kunnen voortvloeien uit het lidmaatschapsbeleid ervan, teneinde te voorkomen dat de interoperabiliteitsregeling leidt tot een algehele verzwakking van het risicobeheerkader van de CCP;
- ii. de CTP beschikt over beleidsmaatregelen, procedures en systemen om de risico's die voortvloeien uit onderlinge afhankelijkheid regelmatig te bewaken, beoordelen en beperken, zoals van entiteiten of groepen entiteiten die handelen als clearinglid of als verlener van belangrijke diensten aan een of meer interoperabele CTP's. In dit verband moeten de door elke CTP vastgestelde concentratiebeperkingen worden herzien om ervoor te zorgen dat deze doelmatig blijven in het kader van de interoperabiliteitsregeling, met name als de regeling leidt tot grotere risico's op onderlinge afhankelijkheid.

f) Beheer van risicoposities

Bij de toepassing van algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling 3 dienen bevoegde nationale autoriteiten ten minste in aanmerking te nemen dat:

- i. de CTP heeft vastgesteld hoe zij risicoposities dekt die voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling, zoals:
 - a. hoe zij de margin zal berekenen overeenkomstig artikel 41 van de verordening en hoofdstuk VI van gedelegeerde Verordening (EU) nr. 153/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 648/2012 met betrekking tot technische reguleringsnormen inzake vereisten voor centrale tegenpartijen;
 - b. hoe zij zekerheid zal stellen voor risicoposities die het gevolg zijn van de wanbetaling van een interoperabele CTP, zonder afbreuk te doen aan het vermogen van de CTP om te voldoen aan de verplichtingen ten aanzien van haar eigen clearingleden;
 - c. de aannames voor de bepaling en onderlinge uitwisseling van margins tussen CTP's. Daarbij moeten de bevoegde nationale autoriteiten uitgebreid uitleg krijgen over de eventuele verschillen tussen de risicobeheerparameters die worden toegepast op de onderlinge risicoposities van CTP's en de risicobeheerparameters die worden toegepast op clearingleden.
- ii. de CTP risicobeheerinstrumenten heeft ontwikkeld, zoals beleid op het gebied van margins of wanbetalingsfondsen, teneinde een algehele verzwakking van het risicobeheerkader van de CTP ten gevolge van de interoperabiliteitsregeling te voorkomen;

- iii. de CTP regelingen heeft ontwikkeld die transparant zijn voor haar clearingleden, teneinde zekerheid te stellen voor risicoposities die voortvloeien uit de interoperabiliteitsregeling, ook onder extreme, maar plausibele marktomstandigheden.

RICHTSNOER EN AANBEVELING VIER: DEPONEREN VAN ZEKERHEDEN

(Artikel 53, lid 3, van Verordening (EU) nr. 648/2012)

Algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling

1. Een bevoegde nationale autoriteit dient te beoordelen of een interoperabele CTP zekerheden op zodanige wijze deponert dat deze zijn beschermd tegen eventuele wanbetaling van interoperabele CTP's.

RICHTSNOER EN AANBEVELING VIJF: SAMENWERKING TUSSEN BEVOEGDE NATIONALE AUTORITEITEN

(Artikel 54, lid 2 van Verordening (EU) nr. 648/2012)

Algemeen richtsnoer en algemene aanbeveling

1. Onverminderd de procedure voor verlening en weigering van een vergunning als bedoeld in artikel 17 van de verordening dienen de bevoegde nationale autoriteiten die de interoperabiliteitsregeling beoordelen, nauw met elkaar samen te werken tijdens de beoordelingsfase. Dit omvat het delen van informatie gedurende het proces en het delen van hun risicobeoordelingsverslagen voordat deze worden voltooid en ingediend bij de desbetreffende colleges overeenkomstig de procedure die in artikel 17 van de verordening is uiteengezet. Onverminderd de collegeregelingen als bedoeld in artikel 18 van de verordening dienen de bevoegde nationale autoriteiten die toezicht uitoefenen op de interoperabele CTP's op regelmatige basis nauw met elkaar samen te werken.
2. Bij een interoperabiliteitsregeling tussen een CTP met een vergunning uit hoofde van artikel 17 van de verordening en een krachtens artikel 25 van de verordening erkende CTP, dienen er samenwerkingsregelingen getroffen te zijn tussen de bevoegde nationale autoriteit en de desbetreffende autoriteit van een derde land, overeenkomstig het bepaalde in lid 1 van dit richtsnoer en deze aanbeveling. Het treffen van de relevante regelingen kan worden gefaciliteerd door de samenwerkingsovereenkomst tussen ESMA en de bevoegde autoriteit van een derde land, die wordt gesloten in overeenstemming met artikel 25, lid 7, van de verordening.